

Statsforvalteren i Trøndelag

Trööndelagen Staatehaaltoje

Rapport etter forvaltningskontroll

Kontrollert kommune:	Melhus kommune
Dato rapport:	09.07.2025
Dato for kontroll:	26.05.2025
Kontrollleder:	Trond Rian
Gjennomført av:	Trond Rian, Rune Saursaunet
Til stede fra kommunen:	Kjartan Overdal, Kristin Riaunet, Ove Mogård
Kontrollerte ordninger:	Tilskuddsforvaltning NMSK til veg i 2024

1 Sammendrag

Rapporten er skrevet med bakgrunn i Statsforvalteren sin foreløpige rapport og Melhus kommune sin tilbakemelding datert 24.06.25. Rapporten beskriver de funn (avvik og merknader) som ble avdekket. I Melhus kommune ble det konstatert 1 avvik.

2 Generelt om kommunen

Tabellen under viser hvor mye midler Melhus kommune forvaltet på de tilskuddsordningene kommunen hadde fått delegert myndighet fra staten i 2024:

Tilskuddsordning		Beløp (kr)	Antall vedtak
Produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket	Utbetalt	82 922 272	242
Tilskudd til avløsning ved sykdom mm	Utbetalt	798 794	23
Skogfond *)	Utbetalt	1 134 643	50
Tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK)- Skogkultur	Utbetalt	467 519	50
Tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK)- veg	Utbetalt	39 000	1
Tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK)- drift	Utbetalt	66 500	2
Tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL)	Innvilget	978 845	15
Tilskudd til regionale miljøprogram (RMP)	Utbetalt	4 823 123	139
Tilskudd til drenering av jordbruksjord	Innvilget	565 191	10
Tilskudd til tiltak i beiteområder - planleggings- og tilretteleggingstiltak	Innvilget	150 000	5
SUM		91 945 887	537

*) Kun til skogkultur. I tillegg kommer skogfond til veier og andre formål.

3 Hjemmel for kontrollen

Hjemmel for kontroll er Reglement for økonomistyring i staten § 15:

«Overordnede virksomheter skal ivareta kontroll med at underliggende virksomheter og enheter utenom statsforvaltningen som utøver forvaltningsmyndighet, utfører sine oppgaver på forsvarlig måte og i henhold til § 14». § 14 inneholder bestemmelser om internkontroll.

Kontrolloppgavene er gitt til Statsforvalteren i tildelingsbrev og hovedinstruksen fra Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet.

Statsforvalteren skal føre kontroll med at kommunenes tilskuddsforvaltning er i samsvar med kravene i ØR § 15. Dette innebærer at vi skal kontrollere om kommunen i sin tilskuddsforvaltning på landbruksområdet har etablert systemer for god styring og kontroll, som sikrer at tilskuddsordningene forvaltes i samsvar med gjeldende landbrukspolitikk, og i samsvar med gjeldende lover og regler.

4 Grunnlag for kontrollen

Statsforvalteren er gjennom hovedinstruksen og tildelingsbrev bedt om å vektlegge kontroll for å sikre kvalitetsmessig god tilskuddsforvaltning. Utvelgelsen av kontrollobjekter er risikobasert. Samtidig står det i tildelingsbrevet at Statsforvalteren skal ha forvaltningskontroll i 20 % av kommunene hvert år.

Målet med kontrollen er å ivareta at midlene over jordbruksavtalen brukes til det formålet de er tiltenkt gjennom en målrettet og effektiv forvaltning. Kontrollen skal videre sikre at lover og regler overholdes, og at rettssikkerheten til søker ivaretas.

5 Gjennomføring av kontrollen

Varsel om kontroll ble gitt i brev av 02.04.2025 og kontrollen ble gjennomført 26.05.2025.

Statsforvalteren har gjennomgått rutiner, søknader og andre aktuelle dokumenter knyttet til de kontrollerte ordningene. Kommunene fikk i forkant av kontrolldagen tilsendt et egenvurderingsskjema som ble besvart og returnert Statsforvalteren før møtet.

Den 26.05.2025 ble det gjennomført et møte med kommunen på rådhuset der involverte i kontrollen i kommunen og hos Statsforvalteren deltok. Det ble i møtet gjennomført en forvaltningsdialog rundt de svarene kommunen hadde gitt på egenvurderingsskjemaet. Deretter ble det en gjennomgang av dokumenter og saksbehandling knyttet til veganlegget Stranda som ble ferdigstilt i 2024. Etter møtet ble det foretatt en befarings på veganlegget.

Etter kontrolldagen ble det utarbeidet en foreløpig rapport som ble oversendt kommunen 17.06.2025. Kommunen ga skriftlig tilbakemelding på fakta i foreløpig rapport den 24.06.2025.

Foreløpig rapport og tilbakemeldinger fra kommunen er lagt til grunn for denne rapporten.

6 Kontrollområder

Tabellen, som følger på neste side, gir en oversikt over de avvik og merknader som ble avdekket under kontrollen:

Avvik er mangel på oppfyllelse av krav til forvaltningen av ordningen som er fastsatt i eller i henhold til

- reglement for økonomistyring i staten
- styrende dokumenter
- regelverket og/eller retningslinjer for ordningen

Merknad er forhold som ikke strider med krav, men der statsforvalteren finner grunn til å peke på behov for forbedringer.

Avvik og merknader som ble avdekket under kontrollen:	
Tilskuddsordning: generelt	
Avvik 1	Manglende godkjenning av byggeplan for veganlegget Stranda Kommunen skal godkjenne byggeplanen før tiltaket starter. Dette må skje skriftlig, og regnes som et enkeltvedtak. Slik formell godkjenning mangler.
Avvik fra	Forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i kommunen § 5 <i>«Før anleggsarbeidet settes i gang skal det foreligge en byggeplan som kommunen har godkjent.»</i> Retningslinjer for tilskudd til veg og driftstilskudd i Gauldalsnettverket Kap 2, pkt 3 : <i>«Teknisk byggeplan skal utarbeides og godkjennes av kommunen før anleggsstart».</i>
Frist for å lukke avviket	Umiddelbart
Kommentar	I tildelingsbrevet for innvilget tilskudd har kommunen skrevet <i>«Det må utarbeides en byggeplan for veien som godkjennes av kommunen før arbeid med tiltaket.»</i> Formuleringen bør forsterkes i kommende saker slik at det å følge byggeplanen er et premiss for tilskudd. Dersom byggeplanen er ferdig før bevilgning av tilskudd kan vedtak om godkjenning av byggeplanen skrives inn i tildelingsbrevet. I aktuell saksbehandlingsrutine er det ikke nevnt at byggeplanen skal godkjennes i eget vedtak. Rutinen bør derfor oppdateres på dette punktet.

Avsluttende kommentarer

Statsforvalteren merker seg at kommunen har skrevne saksbehandlingsrutiner for kontrollerte tema, og rutinene framstår i hovedsak som et godt grunnlag. I dialogen under kontrollen ble det pekt på noen aktuelle forbedringspunkt i rutinene.

Under befaringen av veganlegget ble det observert at første del av traktorvegen er gruset og gjort kjørbart for personbil. Dette var etter det vi forstår ikke kommunisert i søknader eller utført på kommunens kontrolltidspunkt. Det ble også observert en deponering langs traktorvegen - anlagt etter kommunens ferdigbefaring, som kommunen bør vurdere.